

จดหมายข่าว

มุมมองสิทธิ

HUMAN RIGHTS PERSPECTIVE

ปีที่ 25 ฉบับที่ 5
เดือนพฤษภาคม 2569

กสม. ชี้ ห้อง VIP ผู้ต้องขังเรือนจำพิเศษกรุงเทพฯ

เป็นการเลือกปฏิบัติและเอื้อประโยชน์โดยมิชอบ
คณะกรรมการยุติธรรมเร่งรัดสอบสวน
เพื่อสร้างความเชื่อมั่นของประชาชนต่อระบบงานราชทัณฑ์

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560
มาตรา 4 และมาตรา 27 บัญญัติรับรองและคุ้มครองศักดิ์ศรี
ความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคล
พร้อมทั้งห้ามการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม ไม่ว่าด้วย
เหตุแห่งถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ สถานะของบุคคล หรือฐานะทาง
เศรษฐกิจและสังคม หลักการดังกล่าวย่อมใช้บังคับแก่บุคคล
ทุกคน รวมถึงผู้ต้องขังด้วย สอดคล้องกับข้อกำหนดมาตรฐาน
ขั้นต่ำแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง (Mandela
Rules) ซึ่งกำหนดให้ปฏิบัติต่อผู้ต้องขังโดยไม่เลือกปฏิบัติและ
เคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และกำหนดให้มีระบบตรวจสอบ
เรือนจำทั้งภายในและโดยหน่วยงานอิสระภายนอก เพื่อให้เกิด
ความโปร่งใสและความรับผิดชอบ

อ่านต่อหน้า 2

กสม. ชี้ ห้อง VIP ผู้ต้องขังเรือนจำพิเศษกรุงเทพฯ
เป็นการเลือกปฏิบัติและเอื้อประโยชน์โดยมิชอบ
คณะกรรมการยุติธรรมเร่งรัดสอบสวน
เพื่อสร้างความเชื่อมั่นของประชาชน
ต่อระบบงานราชทัณฑ์

THAILAND
ZERO DROPOUT 4

“สิทธิทางการศึกษา” ต้องอยู่เหนือภาระหนี้สิน
คืบหน้า! กสม. ประสานรัฐบาล เร่งแก้ปัญ
เด็กหลุดจากระบบการศึกษาจากปัญหาค้างจ่ายเงินบำรุง
มูลนิธิการศึกษาเหนือภาระหนี้สิน
หนุน รบ. ขับเคลื่อนนโยบาย Thailand Zero Dropout

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.)
เรื่อง ขอบคอบประธานศาลฎีกาที่มีคำแนะนำ
ในการกลั่นกรองการฟ้องคดีอาญา
เพื่อป้องกันการฟ้องปิดปาก

แถลงการณ์

ข่าวกิจกรรม กสม.

UN หนุนคำตัดสินศาลโลก
ชี้รัฐสมาชิกมีพันธกรณี
ต้องปกป้องสภาพภูมิอากาศ
และสิ่งแวดล้อม

จากกรณีชุดปฏิบัติการพิเศษของกรมราชทัณฑ์เข้าตรวจค้น
เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 16 พฤศจิกายน 2568
และ

**พบห้องลับที่ถูกดัดแปลงเป็นห้องรับรองพิเศษ (VIP)
เพื่ออำนวยความสะดวกและให้บริการ
แก่กลุ่มผู้ต้องขังชาวจีนและผู้มีอิทธิพล
ที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรมข้ามชาติ**

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) เห็นว่า การกระทำ
ของเจ้าหน้าที่เรือนจำพิเศษกรุงเทพฯ ส่งผลกระทบต่อหลัก
ความเสมอภาคอันเป็นสาระสำคัญของสิทธิมนุษยชน กสม. ในคราว
ประชุมด้านการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิมนุษยชน เมื่อวันที่ 25
พฤศจิกายน 2568 จึงมีมติให้หยิบยกเรื่องดังกล่าวขึ้นตรวจสอบ
การละเมิดสิทธิมนุษยชน ตามนัยมาตรา 34 แห่งพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
พ.ศ. 2560

Healthcare: Inmates and prisoners
have access to the same standards
of healthcare available
in the community.

Solitary Confinement: Strictly
prohibiting indefinite or prolonged
(over 15 consecutive days)
solitary confinement.

จากการตรวจสอบปรากฏข้อเท็จจริงว่า เมื่อวันที่ 16
พฤศจิกายน 2568

**เจ้าหน้าที่จากกรมราชทัณฑ์ได้สนธิกำลัง
ร่วมกับเจ้าหน้าที่จากเรือนจำอีก 11 แห่ง
เข้าจับกุมตรวจค้นเรือนจำพิเศษกรุงเทพฯ
พบอดีตผู้บัญชาการเรือนจำพิเศษกรุงเทพฯ
และคณะเลาบุคลากรในพื้นที่บริเวณอาคารที่ทำการ
และพบนายหน้าชาวจีนกับหญิงชาวจีนอีก 1 คน
อยู่ด้านนอกห้อง VIP โดยภายในห้องดังกล่าว
มีผู้ต้องขังชาวจีนและหญิงชาวจีน
ที่นายหน้าจัดหาบักลั่งปฏิบัติการกึ่งส่วนตัว**

ซึ่งช่วงเวลาก่อนหน้านั้นในวันเดียวกันมีครอบครัวผู้ต้องขังทั้งชาวไทย
และชาวจีนมาพบผู้ต้องขังที่ห้อง VIP นี้ด้วย ทั้งที่เป็นวันหยุดราชการ
และห้ามมิให้บุคคลภายนอกพบผู้ต้องขัง

ปีที่ 25 ฉบับที่ 5 เดือนพฤษภาคม 2569

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

ให้การรับรองและคุ้มครอง
ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ
และความเสมอภาคของบุคคล
พร้อมทั้งห้ามการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม
ไม่ว่าด้วยเหตุแห่งถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ
สถานะของบุคคล หรือฐานะ
ทางเศรษฐกิจและสังคม
หลักการดังกล่าวย่อมใช้บังคับ
แก่บุคคลทุกคน รวมถึงผู้ต้องขังด้วย

ข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำแห่งสหประชาชาติ
ว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง

Mandela Rules

ต่อมากรมราชทัณฑ์ได้ตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง พบว่า
พฤติกรรมของอดีตผู้บัญชาการเรือนจำ และเจ้าพนักงานราชทัณฑ์
1 ราย เข้าข่ายปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ
และไม่เป็นไปตามระเบียบราชการ จึงรายงานผลต่อรัฐมนตรี
ว่าการกระทรวงยุติธรรมเพื่อพิจารณา ซึ่งต่อมากระทรวงยุติธรรม
มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงกับผู้
เกี่ยวข้อง และคณะกรรมการ ป.ป.ช. อยู่ระหว่างการตรวจสอบ
**เรื่องพฤติกรรมปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ
และไม่เป็นไปตามระเบียบราชการซึ่งเข้าข่ายการทุจริต**

จากการชี้แจงข้อเท็จจริงของผู้แทนกรมราชทัณฑ์และเรือนจำพิเศษกรุงเทพฯ พบว่า การเอื้อประโยชน์แก่ผู้ต้องขังบางรายทั้งในเรื่องการเยี่ยมญาติในลักษณะเป็นครอบครัวและการใช้บริการทางเพศ มีสาเหตุเกิดจากการมิได้ปฏิบัติตามขั้นตอนที่กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกำหนดไว้อย่างเคร่งครัด โดยอดีตผู้บัญชาการเรือนจำพิเศษกรุงเทพฯ มีพฤติการณ์สั่งการด้วยวาจาให้เลขาธิการเปิดตัวผู้ต้องขังออกจากการควบคุมตามปกติเพื่อเลี่ยงการจัดทำเอกสารหลักฐาน ประกอบกับเป็นคำสั่งของผู้บังคับบัญชาระดับสูงส่งผลให้เจ้าหน้าที่ได้บังคับบัญชาผู้ควบคุมตัวผู้ต้องขังไม่กล้าคัดค้านหรือบันทึกข้อมูลการเปิดตัวดังกล่าวไว้ตามระเบียบและยังปรากฏว่าการให้ผู้ต้องขังใช้ห้อง VIP ซึ่งเป็นพื้นที่เฉพาะสำหรับผู้บริหารมักเกิดขึ้นในช่วงวันหยุดราชการ เป็นช่วงเวลาที่เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานจำนวนน้อย ส่งผลให้การรับรู้ของเจ้าหน้าที่เป็นไปอย่างจำกัด

ด้วยเหตุผลข้างต้น กสม. ในคราวประชุมด้านการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิมนุษยชน เมื่อวันที่ 28 เมษายน 2569 จึงมีมติให้มีข้อเสนอแนะไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสรุปได้ดังนี้

1 ให้กระทรวงยุติธรรม เร่งรัดการดำเนินการของคณะกรรมการสอบสวนตามคำสั่งกระทรวงยุติธรรมที่ 240/2568 ลงวันที่ 24 พฤศจิกายน 2568 รวมทั้งให้รายงานความคืบหน้าผลการดำเนินการต่อสาธารณชนเป็นระยะ เพื่อสร้างการรับรู้ ความเชื่อมั่น และความไว้วางใจของประชาชนต่อระบบงานราชทัณฑ์

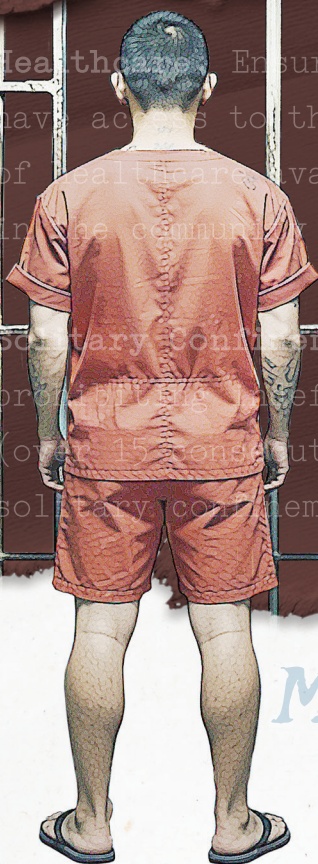
Independent Inspections: Permitting independent bodies to conduct regular, unannounced inspections of prisons.

หลักความเสมอภาคและการไม่เลือกปฏิบัติ

Vulnerable Groups: Establishing safeguards tailored to women, juveniles, and individuals with mental or physical disabilities.

2 ให้กรมราชทัณฑ์ สั่งการกำชับให้บุคลากรของเรือนจำและทัณฑสถานทุกแห่ง ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 และระเบียบกรมราชทัณฑ์ว่าด้วยการเยี่ยม การติดต่อของบุคคลภายนอกกับผู้ต้องขัง และการเข้าดูกิจการหรือติดต่อการงานกับเรือนจำ พ.ศ. 2561 รวมทั้งมาตรฐานการปฏิบัติงานด้านการควบคุมผู้ต้องขัง (Standard Operating Procedures for Custodial Measures: SOPs) อย่างเคร่งครัด เพื่อป้องกันมิให้เกิดการเลือกปฏิบัติในลักษณะเดียวกันหรือคล้ายคลึงกันนี้ขึ้นอีก

3 ให้กระทรวงยุติธรรมและกรมราชทัณฑ์ ขยายผลการดำเนินการในลักษณะเดียวกับเรือนจำพิเศษกรุงเทพฯ ไปยังเรือนจำและทัณฑสถานทุกแห่ง เพื่อขจัดปัญหาการเลือกปฏิบัติต่อผู้ต้องขังและพฤติกรรมที่มีขอบของเจ้าหน้าที่

Mandela Rules

ดังนั้น การที่เจ้าหน้าที่เรือนจำพิเศษกรุงเทพฯ มีพฤติการณ์เอื้อประโยชน์โดยมิชอบต่อผู้ต้องขังชาวจีนรวมถึงผู้ต้องขังบางคน ส่งผลให้ผู้ต้องขังส่วนใหญ่ได้รับการปฏิบัติในสาระสำคัญเดียวกันที่แตกต่างออกไป อันไม่สอดคล้องกับหลักความเสมอภาคและการไม่เลือกปฏิบัติ ซึ่งเป็นหลักการสำคัญของสิทธิมนุษยชน และเมื่อการเอื้อประโยชน์ดังกล่าวมิได้กระทำโดยชอบด้วยกฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้อง จึงรับฟังได้ว่า **การกระทำของเจ้าหน้าที่เรือนจำพิเศษกรุงเทพฯ กรณีนี้เป็น การละเมิดสิทธิมนุษยชน และเห็นควรส่งรายงานผลการตรวจสอบฉบับนี้ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ใช้ประกอบการพิจารณาตามหน้าที่และอำนาจต่อไป**

“สิทธิทางการศึกษา” ต้องอยู่เหนือภาระหนี้สิน

คืบหน้า! กสม. ประสานรัฐบาล เร่งแก้ปมเด็กหลุดจากระบบการศึกษา
จากปัญหาค้างจ่ายเงินบำรุง ชุสิทธิการศึกษาเหนือภาระหนี้สิน
ทบทวน สบ. ขับเคลื่อนนโยบาย Thailand Zero Dropout

จากกรณีโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) หลายแห่ง ปฏิเสธการออกเอกสารสำคัญ
ทางการศึกษา เช่น ระเบียบแสดงผลการเรียนรู้หลักสูตรแกนกลาง
การศึกษาขั้นพื้นฐาน (ปพ.1) ให้แก่เด็กนักเรียนที่ยังค้างชำระ
เงินบำรุงการศึกษา ส่งผลให้เด็กจำนวนมากไม่มีเอกสารไปสมัคร
ศึกษาต่อ ขณะที่ผลการสำรวจเชิงลึกของกองทุนเพื่อความเสมอภาค
ทางการศึกษา (กสศ.) ชี้ให้เห็นว่า ในปีการศึกษา 2568 มีเด็กที่
ไม่สามารถเข้าระบบการศึกษาได้ เนื่องจากไม่มีเงินค่าเทอม
คิดเป็นร้อยละ 22.2 ของกลุ่มตัวอย่าง 8,470 คน คณะกรรมการ
สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) จึงได้หารือกับสภาองค์กรของ
ผู้บริโภค และ กสศ. พร้อมยื่นหนังสือด่วนที่สุดถึงนายกรัฐมนตรี
เร่งรัดกำหนดมาตรการเพื่อคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กกลุ่มดังกล่าว
เพื่อให้สามารถเข้าศึกษาต่อได้ทันภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2569

กสม. พิจารณาเห็นว่ารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พ.ศ. 2560 มาตรา 54 และ พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542
มาตรา 12 บัญญัติให้รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษา
เป็นเวลา 12 ปี อย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย นอกจากนี้
คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 28/2559 ลงวันที่
15 มิถุนายน 2559 ได้ขยายเวลาการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
เป็น 15 ปี คือตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือ
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช. 3) หรือเทียบเท่า โดยไม่เก็บ
ค่าใช้จ่าย

ขณะที่ **ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การเก็บเงิน
บำรุงการศึกษาของสถานศึกษาสังกัด สพฐ. ลงวันที่ 20
ตุลาคม 2554** กำหนดว่า สถานศึกษาไม่สามารถเรียกเก็บ
เงินค่าใช้จ่าย 22 รายการ เช่น ค่าเล่าเรียน ค่าหนังสือ
ค่าเครื่องแบบ เนื่องจากรัฐบาลได้อุดหนุนแล้ว แต่สามารถ
ขอรับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายได้ตามความสมัครใจของผู้ปกครอง
และนักเรียนสำหรับการจัดการเรียนการสอนนอกหลักสูตรพื้นฐาน
เช่น ห้องเรียนพิเศษ โครงการพัฒนาทักษะ และค่าสวัสดิการ
นักเรียน **ส่งผลให้ในทางปฏิบัติ สถานศึกษาสังกัด สพฐ.
หลายแห่งเรียกเก็บเงินบำรุงการศึกษาเพิ่มเติม ทำให้เกิด
ภาระค่าใช้จ่ายจนกลายเป็นหนี้สินที่ค้างชำระและถูกปฏิเสธ
การออกเอกสารสำคัญทางการศึกษา**

ปีที่ 25 ฉบับที่ 5 เดือนพฤษภาคม 2569

เมื่อวันที่ 7 พฤษภาคม 2569 กสม. โดยประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (นางสาวพรประไพ กาญจนรินทร์) จึงมีหนังสือด่วนที่สุดถึงนายกรัฐมนตรี (นายอนุทิน ชาญวีรกูล) และคณะรัฐมนตรี (ครม.) ให้มอบหมายกระทรวงศึกษาธิการสั่งการให้สถานศึกษาออกเอกสารสำคัญทางการศึกษาให้เด็กที่ค้างชำระเงินบำรุงการศึกษา และกำหนดมาตรการรับรองสถานะชั่วคราวโดยให้โรงเรียนต้นทางออกใบรับรองผลการเรียนอย่างไม่เป็นทางการเพื่อให้เด็กสามารถนำไปรายงานตัวและเข้าเรียนต่อในสถานศึกษาปลายทางได้ทันตามกำหนดในเดือนพฤษภาคม 2569

ล่าสุด เมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม 2569 ครม. มีมติรับทราบข้อเสนอแนะของ กสม. และมอบหมายให้กระทรวงศึกษาธิการเป็นหน่วยงานหลักรับผิดชอบไปพิจารณาร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อศึกษาแนวทางและความเหมาะสมของข้อเสนอแนะ และให้สรุปผลการพิจารณาในภาพรวมส่งให้สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรีภายใน 30 วัน ขณะที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ มีท่าทีชัดเจน เน้นย้ำให้มีการกักหรือไม่ออกหนังสือสำคัญทางการศึกษาให้แก่เด็กเรียนที่ค้างจ่ายเงิน พร้อมสั่งการไปยัง สพฐ. ให้ออกแนวปฏิบัติในการจัดการปัญหาดังกล่าว โดย **เลขาธิการ สพฐ. มีหนังสือ เรื่อง ชักซ้อมแนวทางการออกระเบียบแสดงผลการเรียนหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ปว.1) ลงวันที่ 22 พฤษภาคม 2569 แจ้งเวียนไปยังผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขต กำชับให้สถานศึกษาต้องออกใบ ปว.1 และมอบให้ผู้เรียนทุกคนที่จบการศึกษาแต่ละระดับ ส่วนหนี้เงินบำรุงการศึกษาที่ค้างชำระ ให้โรงเรียนไปบริหารจัดการการจัดเก็บเงินตามความเหมาะสม โดยคำนึงถึงประโยชน์ของผู้เรียน และบริบทของแต่ละสถานศึกษาเป็นสำคัญ**

โอกาสนี้ เมื่อวันที่ 5 มิถุนายน 2569 ในการแถลงข่าวเด่นประจำสัปดาห์ของ กสม. กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (นายสันต์ ภัยหลีกลี้) ได้กล่าว **ขอบคุณรัฐบาลที่ตระหนักและเห็นความสำคัญของสิทธิทางการศึกษาของเด็กซึ่งต้องอยู่เหนือภาระหนี้สิน และดำเนินการหาแนวทางแก้ไขปัญหาโดยคำนึงถึงผลประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสำคัญ อันแสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นในการขับเคลื่อนและสานต่อนโยบาย “Thailand Zero Drop Out” ที่รัฐบาลประกาศไว้ตั้งแต่ปี 2567 โดยมีเป้าหมายแก้ไขปัญหาลดและเยาวชนหลุดจากระบบการศึกษาให้เป็นศูนย์**

ทั้งนี้ กสม. จะติดตามแนวทางการแก้ไขปัญหาและคุ้มครองสิทธิเด็กที่ค้างชำระเงินบำรุงการศึกษา รวมทั้งเด็กที่ไม่สามารถเข้าถึงระบบการศึกษาได้เนื่องจากข้อจำกัดด้านค่าใช้จ่ายต่อไป และพร้อมสนับสนุนรัฐบาลในการขับเคลื่อนนโยบาย “Thailand Zero Drop Out” ให้เกิดผลสัมฤทธิ์ได้จริง

เรื่อง ขอบคุณประธานศาลฎีกา
ที่มีคำแนะนำในการกลั่นกรองการฟ้องคดีอาญา
เพื่อป้องกัน การฟ้องปิดปาก

**ANTI-STRATEGIC
LAWSUIT AGAINST
PUBLIC
PARTICIPATION:
ANTI-SLAPP LAW**

ตามที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรได้ลงนามในคำแนะนำเกี่ยวกับการดำเนินคดีโดยไม่สุจริตในคดีอาญา พ.ศ. 2569 เมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2569 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการตรวจสอบและกลั่นกรองการใช้สิทธิฟ้องคดีอาญาให้เป็นไปโดยสุจริตและป้องกันมิให้กระบวนการทางศาลถูกนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการกลั่นแกล้งหรือจำกัดเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของประชาชน หรือเพื่อป้องกันการฟ้องกลั่นแกล้ง หรือ ฟ้องปิดปาก นั้น

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) ขอขอบคุณและมีความยินดีต่อคำแนะนำประธานศาลฎีกาเรื่องดังกล่าว
 เนื่องด้วยที่ผ่านมามีกรณีที่นักปกป้องสิทธิมนุษยชนหรือสื่อมวลชนจำนวนมากซึ่งทำหน้าที่ตรวจสอบการทุจริต
 และการละเมิดสิทธิมนุษยชนถูกฟ้องปิดปาก เพื่อสกัดกั้นการแสดงความคิดเห็น สร้างภาระด้านเวลาและค่าใช้จ่าย
 ในการต่อสู้คดี และบั่นทอนจิตใจให้ใช้ชีวิตด้วยความหวาดกลัว คำแนะนำประธานศาลฎีกาที่กำหนดรายละเอียด
 เช่น ลักษณะของการฟ้องคดีและพฤติกรรมที่ควรสงสัยว่าเป็นการฟ้องปิดปาก จึงเป็นจุดเริ่มต้นอันเป็นประโยชน์ยิ่ง
 ที่จะเป็แนวทางให้ศาลได้ใช้ดุลพินิจตรวจสอบการใช้สิทธิฟ้องคดีอาญาที่อาจมีลักษณะเป็นการกลั่นแกล้งหรือฟ้องปิดปาก

ทั้งนี้ ที่ผ่านมา กสม. ได้รับเรื่องร้องเรียนเป็นระยะ และได้เรียกร้องอย่างต่อเนื่องให้เร่งรัดผลักดัน

ร่างพระราชบัญญัติ

ป้องกันการค้าดำเนินคดีเชิงยุทธศาสตร์เพื่อระงับการมีส่วนร่วมของสาธารณชน
(Anti-Strategic Lawsuit against Public Participation: Anti-SLAPP Law)

จึงหวังเป็นอย่างยิ่งในระหว่างที่กฎหมายดังกล่าวยังไม่ผ่านออกมาใช้บังคับ คำแนะนำประธานศาลฎีกาเรื่องนี้ จะถูกนำไปใช้เพื่อเป็นประโยชน์ในการคุ้มครองและปกป้องนักปกป้องสิทธิมนุษยชน ประชาชน และสื่อมวลชน ที่ทำหน้าที่ตรวจสอบการทุจริต การประพฤติมิชอบ หรือแสดงความคิดเห็นใด ๆ เพื่อรักษาผลประโยชน์สาธารณะ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

27 พฤษภาคม 2569

ปีที่ 25 ฉบับที่ 5 เดือนพฤษภาคม 2569

ข่าวกิจกรรม กสม.

กสม. ร่วมประชุมสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ชี้แจงรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศไทย และรายงานผลการปฏิบัติงาน กสม. ปี 2568 วันที่ 7 พฤษภาคม 2569 **นางสาวพรประไพ กาญจนรินทร์** ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และ **นางสาวศยามล ไกยูรวงศ์ นายอัสสัต์ กัญหลักลิ** นางสาวสุภัทรา นาคะผิว กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พร้อมด้วย **นางสาวทรรษา หอมทว** เลขาธิการ กสม. เข้าร่วมการประชุมสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 12 (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เพื่อชี้แจงรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศไทย ปี 2568 ใน 4 ด้านหลัก ได้แก่ สิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง สิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม สิทธิมนุษยชนของกลุ่มบุคคล และสถานการณ์สิทธิมนุษยชนในพื้นที่ชายแดน โดยมีข้อเสนอแนะต่อรัฐบาลเพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน จำนวน 114 ข้อ แก่ 50 หน่วยงาน นอกจากนี้ยังได้ร่วมชี้แจงรายงานผลการปฏิบัติงาน คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ณ ห้องประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชั้น 2 อาคารรัฐสภา

กสม. เปิดเวทีรับฟังข้อมูลทุกมิติของโครงการพัฒนาริมแม่น้ำเจ้าพระยา เขตบางพลัด กทม. วันที่ 14 พฤษภาคม 2569 **นางปรีดา คงแป้น** และ **นางสาวศยามล ไกยูรวงศ์** กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ประชุมรับฟังข้อเท็จจริงและความเห็นกรณีคัดค้านโครงการพัฒนาริมแม่น้ำเจ้าพระยา เขตบางพลัด โดยมีหน่วยงานภาครัฐ นักวิชาการด้านประวัติศาสตร์และสิ่งแวดล้อม และประชาชนผู้ได้รับผลกระทบจำนวนมาก ร่วมแลกเปลี่ยนข้อมูลในประเด็นการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของโครงการกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน ผลกระทบด้านที่อยู่อาศัยและการประกอบอาชีพของชุมชน ตลอดจนผลกระทบต่อมรดกวัฒนธรรมและโบราณสถานริมแม่น้ำ ณ โรงแรมรอยัล ริเวอร์ บางพลัด กรุงเทพมหานคร

กสม. ร่วมกิจกรรม “Hack for Rights” เปิดพื้นที่เยาวชนออกแบบเมืองที่ไม่เลือกปฏิบัติต่อผู้สูงอายุ วันที่ 23 - 24 พฤษภาคม 2569 **นางสาวพรประไพ กาญจนรินทร์** ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ **นายอัสสัต์ กัญหลักลิ** กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พร้อมด้วย **นางสาววรสพร ตรีเศรษฐวิวัฒน์** ที่ปรึกษาสำนักงาน กสม. ด้านสิทธิมนุษยชน เข้าร่วมกิจกรรมการประกวดภายใต้โครงการ “Hack for Rights : พลังเยาวชนสร้างสรรค์นวัตกรรมสิทธิมนุษยชน” โดยร่วมรับฟังการนำเสนอผลงาน (Pitching) ของเยาวชนผู้เข้าร่วมโครงการที่ผ่านการคัดเลือกจำนวน 16 ทีม ภายใต้หัวข้อ “เมืองที่ไม่เลือกปฏิบัติต่อผู้สูงอายุ” เพื่อมุ่งส่งเสริมการออกแบบนวัตกรรมทางสังคมที่คำนึงถึงสิทธิมนุษยชน และการอยู่ร่วมกันอย่างเท่าเทียม ณ โรงแรมมิสไดร์ มิวเซียม เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร

กสม.หารือ ดร. สานต่อความร่วมมือด้านการป้องกันการทรมาน มุ่งยกระดับมาตรฐานสถานีตำรวจ วันที่ 27 พฤษภาคม 2569 **นางสาวปติกาญจน์ สิริธิด** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ **สุชาติ เศรษฐมาลินี** และ **นายอัสสัต์ กัญหลักลิ** กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พร้อมด้วย **นางสาวทรรษา หอมทว** เลขาธิการ กสม. เข้าร่วมประชุมหารือกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ตร.) โดยมี **พลตำรวจโท อนุชา สมะนันท์** ผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ และคณะร่วมหารือเพื่อกำหนดแนวทางการดำเนินงานเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของ ตร. ให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน ลดความเสี่ยงจากการปฏิบัติงาน และเสริมสร้างความเชื่อมั่นของประชาชนต่อกระบวนการยุติธรรมในระยะยาว นอกจากนี้ยังมีการหารือถึงแนวทางการส่งเสริมสิทธิมนุษยชนและการพัฒนาสถานีตำรวจให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นักบุคคลสูญหาย พ.ศ. 2565 ณ อาคาร 1 สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร

UN หนุนคำตัดสินศาลโลก ชี้รัฐสมาชิกมีพันธกรณี ต้องปกป้องสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม

21 พฤษภาคม 2569 สมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติ (UN General Assembly) ได้ผ่านมติครั้งประวัติศาสตร์ที่มีการผลักดันมาอย่างยาวนานโดยประเทศवानูอาตูร่วมกับอีกหลายประเทศในหมู่เกาะแปซิฟิก เพื่อ**รับรองคำวินิจฉัยของศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ (International Court of Justice: ICJ) เกี่ยวกับพันธกรณีของรัฐต่อปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ** ซึ่งได้รับเสียงสนับสนุนอย่างท่วมท้นจาก 141 ประเทศ รวมถึงประเทศไทย ขณะที่มีการคัดค้าน 8 ประเทศ และงดออกเสียง 28 ประเทศ

ICJ ได้ออกความเห็นเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางกฎหมายของประเทศต่าง ๆ ต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยระบุว่า**การกระทำของรัฐที่ก่อให้เกิดวิกฤตสภาพภูมิอากาศเป็นสิ่งผิดกฎหมาย และรัฐมีหน้าที่ตามกฎหมายระหว่างประเทศในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ปกป้องความเสียหาย และร่วมมือกับคุ้มครองประชากรที่เปราะบาง** และเน้นย้ำว่าพันธกรณีครอบคลุมกิจกรรมทุกประเภทที่ก่อให้เกิดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ตั้งแต่การใช้เชื้อเพลิงฟอสซิล การขุดเจาะ การอุดหนุน ไปจนถึงการกำกับดูแลด้านกฎระเบียบของรัฐ

มติดังกล่าวรับรองและมุ่งผลักดันให้เห็นความเห็นของศาลถูกนำไปปฏิบัติจริง และเรียกร้องให้ประเทศสมาชิกสหประชาชาติทั้งหมดปฏิบัติตามหน้าที่ภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ โดยดำเนินทุกมาตรการที่เป็นไปได้เพื่อหลีกเลี่ยงการสร้างความเสี่ยงต่อสภาพภูมิอากาศ สิ่งแวดล้อม และการปล่อยมลพิษข้ามพรมแดน รวมทั้งเรียกร้องให้ปฏิบัติตามความตกลงปารีส ซึ่งกำหนดให้โลกควบคุมอุณหภูมิเฉลี่ยไม่ให้สูงเกิน 2 องศาเซลเซียสจากระดับก่อนยุคอุตสาหกรรม และพยายามจำกัดการเพิ่มขึ้นไว้ที่ 1.5 องศาเซลเซียส

คำวินิจฉัยของ ICJ ระบุว่า ความตกลงด้านสภาพภูมิอากาศได้กำหนดพันธกรณีด้านการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่เข้มงวดสำหรับรัฐต่าง ๆ เพื่อปกป้องสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม ดังนั้น จากคำวินิจฉัยของ ICJ ในครั้งนี้ จึงเป็นการส่งสัญญาณชัดเจนว่า **การรับมือวิกฤตสภาพภูมิอากาศเป็นหน้าที่ของรัฐตามกฎหมายภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ ไม่ใช่เพียงทางเลือกเชิงนโยบายหรือการเมืองเท่านั้น**

ที่มา:

United Nations

จัดทำและเผยแพร่โดย

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550
อาคารรัฐประศาสนภักดี (อาคารบี) ชั้น 6-7
120 หมู่ที่ 3 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่
กรุงเทพมหานคร 10210

โทรศัพท์: 0-2141-3800 และ 3900
: 0-2141-3913 และ 3919
สายด่วนร้องเรียน: 1377
อีเมล: help@nhrc.or.th
เว็บไซต์: www.nhrc.or.th

ขอความกรุณา
ตอบแบบประเมินออนไลน์

